

Buro Maerlant
Landschap, Ecologie & Ruimtelijke Ordening

BM-NOTITIE 2013

Den Dungen Nijvelaar 11

Notitie Flora- en faunawet

9 december 2013

Inhoud

	Blz
1 Inleiding	3
1.1 Algemeen	3
1.2 Methode / doel	3
1.3 Beschrijving van het plangebied en de toekomstige ingrepen	3
2 Wet- en regelgeving	4
2.1 Flora- en faunawet	4
2.2 Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB)	5
3 Resultaten van het veldonderzoek	7
3.1 Algemeen	7
3.2 Beschermde soorten: resultaten en verwachting	7
3.3 Gebiedsbescherming	8
4 Conclusies en aanbevelingen	10
Conclusies	10
Aanbevelingen	10
Literatuur	11

Impressie van het
plangebied.
Buro Maerlant
d.d. 2 december
2013.

1 Inleiding

1.1 Algemeen

In opdracht van Wintraecken advies B.V. heeft Buro Maerlant een veldinspectie ecologie uitgevoerd in het plangebied Den Dungen Nijvelaar 11 in de gemeente Sint-Michielsgestel. Aanleiding van het onderzoek is de voorgenomen sloop van een tweetal opstallen (loodsen) en de realisatie van een loods binnen en net buiten de bestaande bouwvlakken. Voor dit doel wordt het bestemmingsplan gewijzigd.

1.2 Methode / doel

Deze memo ecologie bestaat uit de uitwerking van de resultaten van het veldonderzoek. Op basis van de veldinspectie is een goed beeld ontstaan over de aan- of afwezigheid van beschermde soorten. Tevens is een inschatting gemaakt van het mogelijke voorkomen van beschermde soorten. Dit is afgewogen tegen de toekomstige plannen. Doel van het onderzoek is een goed onderbouwde inschatting te geven, zodat kan worden gehandeld conform de Flora- en faunawet.

1.3 Beschrijving van het plangebied en de toekomstige ingrepen

Het plangebied Nijvelaar 11 is gelegen in het buitengebied van Den , in de gemeente Sint-Michielsgestel en omvat het terrein van een cateringbedrijf met loodsen voor opslag (figuur 1). Men is voornemens een tweetal opstallen (loodsen) te slopen en op dezelfde plaats en iets buiten de huidige bouwvlakken een loods te realiseren. Het totaal bebouwd oppervlak neemt iets toe. Voor dit doel wordt het bestemmingsplan gewijzigd.

Figuur 1
Globale begrenzing van het plangebied (rood). In groen staat de te slopen bebouwing weergegeven. Ondergrond: Google.

2 Wet- en regelgeving

2.1 Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet heeft betrekking op de bescherming van in het wild voorkomende plant- en diersoorten. Deze bescherming heeft als doel het voortbestaan van soorten (géén individuen) te waarborgen. Het veroorzaken van schade aan planten en dieren is in principe verboden, tenzij men hier uitdrukkelijke toestemming voor heeft (nee, tenzij principe). De verbodsbepalingen gelden voor circa 500 plant- en diersoorten.

Verbodsbepalingen

De volgende verbodsbepalingen (tabel 1) in de Flora - en faunawet zijn voor dit onderzoek relevant:

Artikel	Verbodsbepaling
8	Het verbod om planten behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
9	Het verbod om dieren te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
10	Het verbod om dieren opzettelijk te verontrusten.
11	Het verbod om nesten, holen, of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.
12	Het verbod om eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.
13	Het verbod planten, producten van planten of dieren dan wel eieren, nesten of producten van dieren, behorende tot beschermde inheems of uitheemse dier- of plantensoorten te vervoeren, ten vervoer aan te bieden of af te leveren.

Tabel 1
Beknopte weergave verbodsbepalingen uit artikel 8 t/m 13 uit de Flora- en Faunawet

Zorgplicht

In artikel 2 van de Flora- en faunawet wordt verwacht, dat iedereen voldoende zorg in acht neemt voor alle (dus ook niet beschermde) planten en dieren en de leefomgeving. Het kan worden gezien als een fatsoenseis.

2.2 Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB)

In 2005 heeft de minister van LNV door middel van een AMvB de regels vereenvoudigd door wijziging van artikel 75 van de Flora- en faunawet. Bij ruimtelijke ontwikkelingen, bestendig

behoud of beheer geldt in een aantal gevallen een vrijstelling op de verbodsbepalingen. De zorgplicht blijft echter van kracht. Er zijn drie categorieën of tabellen van beschermde soorten opgesteld (zie tabel 2 en bijlage 1):

Tabel 2
Beschermingsre-
gimes 1 t/m 3
AMvB artikel 75
van de Flora- en
faunawet

Categorie	Omschrijving
1	In deze categorie zijn algemeen voorkomende beschermde soorten opgenomen. Bij ruimtelijke ontwikkeling, bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik, geldt voor deze soorten op voorhand een vrijstelling van artikel 8 t/m 12. Dit is zonder verdere eisen (lichte toets). Voor andere activiteiten dient een ontheffing te worden aangevraagd.
2	Hier onder vallen minder algemene, niet bedreigde soorten. Indien men werkt volgens een goedgekeurde gedragscode is geen ontheffing nodig. In de andere gevallen is een ontheffing nodig. Voor het verkrijgen van een ontheffing dient men aan te tonen, dat er geen inbreuk wordt gedaan op de gunstige instandhouding van de soort.
3	Tabel 3-soorten zijn strikt beschermd. Dit zijn soorten uit bijlage IV van de Habitatrictlijn en bedreigde soorten die bij Algemene Maatregel van Bestuur zijn aangewezen. Alle vogelsoorten vallen hier ook onder. Voor broedende vogels wordt in principe nooit ontheffing verleend, omdat werkzaamheden buiten het broedseizoen kunnen worden uitgevoerd. Voor ruimtelijke ontwikkeling is een ontheffing nodig. Deze wordt alleen verkregen als wordt aangetoond, dat geen alternatieven voor handen zijn en wezenlijk negatieve effecten kunnen worden uitgesloten. Van de initiatiefnemer wordt gevraagd schade zoveel mogelijk te beperken (mitigatie) en dienen veelal alternatieven te worden geboden (compensatie). Door een effectbeoordeling via een uitgebreide toets en een compensatieplan kan onder voorwaarden een ontheffing worden verkregen. Indien sprake is van bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik dient men te werken met een goedgekeurde gedragscode. Indien men deze niet zelf op heeft gesteld, is het mogelijk gebruik te maken van reeds bestaande gedragscodes. Als geen gedragscode voor handen is dient een ontheffing te worden aangevraagd. Voor overige activiteiten is altijd een ontheffing nodig, waarbij bovengenoemde criteria gelden.

Indien alleen tabel-1 soorten worden aangetroffen volstaat voor ruimtelijke ontwikkeling een quickscan (lichte toets). Wanneer tabel 2 of 3- soorten worden aangetroffen of worden verwacht kan afhankelijk van toekomstige ingrepen en de soort aanvullende toetsing nodig zijn (uitgebreide toets). Doorgaans is daarvoor intensiever onderzoek nodig in het geschikte jaargetijde.

Per augustus 2009 is de beoordeling Flora- en faunawet bij ruimtelijke ingrepen door de Dienst Regelingen gewijzigd, waardoor bij **aantoonbaar** voldoende mitigatie en compensatie voor strikt beschermde soorten niet altijd meer een ontheffing hoeft te worden aangevraagd. Ontheffingen voor Habitatrictlijnsoorten worden vrijwel niet meer verleend. Nesten van vo-

gels zijn doorgaans alleen beschermd tijdens het broedseizoen. Van een beperkt aantal vogelsoorten zijn nesten ook buiten het broedseizoen en dus jaarrond beschermd (zie tabel 3).

Op basis van een recente uitspraak door de Raad van State (11 juli 2012) worden ontheffingsaanvragen voor Habitatrichtlijnsoorten en vogels strenger beoordeeld. Ontheffing (voor een ruimtelijke ingreep) wordt slechts verleend indien sprake is van een belang in het kader van de Habitatrichtlijn en / of de Vogelrichtlijn. Recentelijk beoordeelt Dienst Regelingen ontheffingsaanvragen aanmerkelijk strenger.

Tabel 3
Beschermingscategorïeën nesten, waarvan de verbodsbepalingen van artikel 11 van de Flora- en faunawet jaarrond (1 t/m 4) of tijdens het broedseizoen (categorie 5) gelden

Categorie	Omschrijving
Jaarrond beschermde nesten	
1	Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil).
2	Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk zijn van bebouwing of biotoop. De fysieke voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: roek, gierzwaluw en huismus).
3	Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: ooievaar, kerkuil en slechtvalk).
4	Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: boomvalk, buizerd en ransuil).
Niet jaarrond beschermde nesten	
Let op: onderbouwing en eventueel nader onderzoek echter gewenst	
5	Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen (voorbeeld: boerenzwaluw, ekster, groene specht en spreeuw).

Van alle categorieën vogels in hierboven genoemde tabel is het belangrijk aan- of afwezigheid van nesten / territoria aan te tonen. Via een omgevingscheck en eventueel nader onderzoek is dit mogelijk.

3 Resultaten van het veldonderzoek

3.1 Algemeen

Het veldonderzoek werd uitgevoerd in de middag van 2 december 2013. Tijdens het bezoek was het helder, vrijwel onbewolkt, windstil, bij een temperatuur van circa 8 °C.

Biotopen

In het plangebied, het deel waar de ingrepen plaats gaan vinden zijn de volgende biotopen aanwezig:

- » Bebouwing/opstallen: Loods, laagbouw, opgetrokken uit hout en staalplaten met een golfplaten dakbekleding. De golfplaten waren direct aangebracht op dunne houten balken. Plekken voor fauna om weg te kruipen ontbraken. Kleinere schuur / loods, eveneens opgetrokken uit hout met een golfplaten dak. Deze schuur is in het recente verleden (circa 2009, bleek uit navraag) ingericht als opslagloods en aan de binnen- en buitenzijde betimmerd. Gaten zijn met hout en metalen platen afgedicht "tegen ongedierte". Beide objecten waren voorzien van een houtbeschermingsmiddel (gecreosoteerd).
- » Gras, dierenweide;
- » Verhardingen.

In het overige (te behouden) deel van het plangebied en omgeving zijn de volgende biotopen aanwezig:

- » Overige loods;
- » Dierenweide.
- » Randbeplantingen, bestaande uit relatief jonge bomen en struiken;
- » Verhardingen.

3.2 Beschermde soorten: resultaten en verwachting

Onderhavige verwachting is gebaseerd op de veldinspectie. Primair doel van deze inspectie is de bebouwing te beoordelen op toegankelijkheid en geschiktheid voor vleermuizen en overige aan bebouwing gebonden soorten. De aan- of afwezigheid van beschermde soorten is bepaald aan de hand van het type "biotoop/ bebouwing", sporen et cetera.

Planten

Het plangebied is door het huidige gebruik géén geschikte biotoop voor beschermde vaatplanten. Beschermde vaatplanten werden niet aangetroffen en worden ook niet verwacht. De aanwezigheid van strikter beschermde vaatplanten kan redelijkerwijs worden uitgesloten.

Zoogdieren algemeen

In het plangebied werden geen sporen van beschermde grondgebonden zoogdieren waargenomen. De te slopen opstallen en verhardingen en de dierenweide zijn geen geschikte biotoop voor strikter grondgebonden zoogdieren. In deze regio komt de das voor. Het plangebied en in het bijzonder de te slopen opstallen, is voor de das niet geschikt. De das preferereert open, niet - of spaarzaam bewoond gebied met een afwisseling van houtsingels en

akkers / weiden. De aanwezigheid van de das en overige strikt beschermde grondgebonden zoogdieren kan redelijkerwijs worden uitgesloten.

Vleermuizen

Verblijfplaatsen

De te slopen opstallen zijn beoordeeld als ongeschikt. De grote loods was enkelwandig (hout en staal) en voorzien van golfplaten daken direct op dunne balken. Vanaf de binnenzijde waren grote openingen zichtbaar. Plekken om weg te kruipen ontbraken voor vleermuizen. De kleinere schuur was eveneens enkelwandig met golfplaten. De binnenzijde was afgetimmerd met gladde isolatieplaten. Aan de buitenzijde waren openingen afgedicht met hout en metaal. Vanaf de buitenzijde was de schuur voor circa 95 % ontoegankelijk gemaakt. Op enkele plekken waren de golfplaten niet voorzien van een afdekking. De tussenruimte bestond uit de gladde platen, voor vleermuizen geven deze onvoldoende houvast. Op basis hiervan is het dak beoordeeld als ongeschikt. Sporen van vleermuizen werden in de te slopen opstallen niet aangetroffen. De aanwezigheid van verblijfplaatsen in de te slopen opstallen kan redelijkerwijs worden uitgesloten.

Foerageergebied en vliegroutes

Als foerageergebied heeft het plangebied mogelijk enige functie, het gaat dan met name om de randen en luwten nabij de objecten. Nabij de bebouwing kunnen eveneens dieren foerageren. Echter is het oppervlak in relatie met de omgeving dermate gering, dat op voorhand géén sprake kan zijn van essentieel foerageergebied. Negatieve effecten op de foeragemogelijkheden van vleermuizen zijn redelijkerwijs uit te sluiten. Duidelijke lijnelementen die kunnen dienen als vliegroute voor vleermuizen ontbreken in het plangebied. De nabijgelegen woningen en laanbeplantingen kunnen door vleermuizen worden gebruikt om te navigeren. De sloop en herbouw heeft echter geen invloed op de gehele structuur en dus de navigatiemogelijkheden voor vleermuizen.

Vogels

In het plangebied werden tijdens het veldbezoek algemene vogels aangetroffen als spreeuw, kauw, zanglijster en merel. In beplantingen in het plangebied zelf worden ook algemene broedvogels verwacht. Deze blijven allen behouden. In de te slopen opstallen zijn geen recente sporen aangetroffen van vogels. Aan de binnenzijde zijn ook geen geschikte plekken aanwezig voor een nest. Bij de kleinere schuur werden oudere sporen aangetroffen bij in het verleden afgedichte openingen. In het verleden hebben mogelijk vogels in de schuur gebroed of was een roestplaats aanwezig. In de huidige staat is de schuur ontoegankelijk en / of ongeschikt voor broedvogels. Sporen werden niet aangetroffen. De structuur in de omgeving is geschikt voor de steenuil, mogelijk broedt steenuil in de nabijheid van het plangebied. De te slopen opstallen hebben op voorhand geen betekenis voor de steenuil. De grotere schuur is aan de binnenzijde strak afgewerkt en wordt intensief gebruikt. De kleinere schuur is ontoegankelijk voor de steenuil. De plannen hebben geen effect op eventuele uilen in de omgeving. Voor soorten als de huismus en gierzwaluw zijn de opstallen eveneens ongeschikt.

Vissen

In het plangebied ontbreekt water. Effecten op vissen zijn niet van toepassing.

Amfibieën

In het plangebied ontbeekt voor amfibieën voortplantingswater en of geschikte landbiotoop. Als winterbiotoop is het plangebied ongeschikt, daar opstallen hermetisch afgesloten zijn, óf doordat schuilmogelijkheden ontbreken. De aanwezigheid van strikter beschermde amfibieën kan redelijkerwijs worden uitgesloten.

Overige soortgroepen

Voor de overige door de Flora- en faunawet strikter beschermde soortgroepen ontbreekt geschikt leefgebied.

4 Conclusies en aanbevelingen

Conclusies

Soorten

In de te slopen opstallen zijn géén actuele of potentiële natuurwaarden aangetroffen. Voor vleermuizen en vogels bleken de opstallen ongeschikt

In het plangebied of binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden, zijn de volgende potentiële natuurwaarden aangetroffen:

- » Foerageergebied en vliegroutes vleermuizen;
- » Mogelijke aanwezigheid algemene broedvogels (niet jaarrond beschermd).

Effecten

Doordat de werkzaamheden gericht zijn op de te slopen opstallen, beperkt van aard zijn, en preventief afdoende maatregelen kunnen worden getroffen, zijn over het algemeen géén negatieve effecten op strikter beschermde soorten te verwachten.

Aanbevelingen

Doordat de kans bestaat dat broedende vogels aanwezig zijn in de nabijheid van de werkzaamheden, wordt aanbevolen zowel sloop als het grondwerk uit te voeren buiten het broedseizoen: ná half juli en vóór half maart. Hetzelfde geldt voor werkzaamheden in de directe nabijheid van beplantingen. Het verstoren van broedende vogels is conform de Flora- en faunawet niet toegestaan.

Literatuur

Broekhuizen, S., B. Hoekstra, V. van Laar, C. Smeenk, en J.B.M. Thissen, 1992.
Atlas van de Nederlandse zoogdieren. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Diepenbeek, A. van, 1999.
Veldgids Diersporen (tweede druk, 2003). KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Internet

- » [Google Maps](#)
- » www.rijksoverheid.nl/ministeries/eleni
- » <http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek.aspx>

Buro Maerlant Dorpsstraat 17 4271 AA Dussen

T

E | www.BuroMaerlant.nl

KvK 18091206

Den Dungen Nijvelaar 11
Notitie Flora- en faunawet